

Optometrysta

229501

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

Ostatnia aktualizacja - 09.2009 r.

Optometria to dziedzina wiedzy stosowanej zajmująca się procesem widzenia, a szczególnie ochroną, usprawnieniem, zachowaniem i rozwojem tego procesu. Osoba wykonująca zawód optometrysty dąży do prawidłowej korekcji wad wzroku, a rezultatem jego pracy jest spowodowanie u pacjenta prawidłowego widzenia.

Pacjent trafiający do gabinetu optometrycznego zostaje poddany szczegółowemu badaniu wzroku. Badanie to poprzedzone jest zawsze wnikliwym wywiadem, w trakcie którego optometrysta stara się ustalić cel wizyty pacjenta, przyczyny szukania pomocy, rodzaje odczuwanych zaburzeń widzenia, dotychczasowy stan zdrowia, stan zdrowia najbliższej rodziny mogący poprzez dziedziczenie mieć wpływ na problemy zdrowotne pacjenta, itp.

Po zakończeniu wywiadu przeprowadzane jest właściwe badanie optometryczne, podczas którego optometrysta wykonuje pomiary parametrów układu wzrokowego w zakresie niezbędnym ze względu na potrzeby korekcji optycznej. Badanie może uwzględniać wadę wzroku wyrażoną w dioptriach (wadę refrakcji oka) oraz cały proces widzenia, między innymi: forie, widzenie obuoczne, sprawność akomodacji i konwergencji, widzenie przestrzenne, ogólną sprawność układu wzrokowego.

Na podstawie przeprowadzonego badania stawiana jest diagnoza, od której uzależnione jest dalsze postępowanie. W przypadku stwierdzenia wady układu wzrokowego, np. nadwzroczności, krótkowzroczności, nieźorności wzrokowej (astygmatyzmu), heteroforii (zeza ukrytego), ambliopii czyli niedowidzenia, optometrysta dobiera i przepisuje soczewki okularowe lub też dobiera i aplikuje soczewki kontaktowe korygujące wadę. Optometrysta może projektować i dobierać oprawy okularowe oraz inne pomoce wzrokowe w zależności od warunków anatomicznych pacjenta. Jego praca jest w tym momencie podobna do pracy optyka.

W przypadku spostrzeżenia w trakcie badania zmian sugerujących istotne odstępstwa od norm fizjologicznych, kieruje pacjenta do odpowiedniego lekarza specjalisty, np. do neurologa, endokrynologa, alergologa, okulisty. Optometrysta nie ma możliwości leczenia, może natomiast prowadzić i nadzorować, na zlecenie lekarza, trening i rehabilitację układu wzrokowego pacjenta w aspekcie przywrócenia fizjologicznej sprawności widzenia obuocznego. W Polsce brakuje też regulacji prawnych pozwalających optometryście samodzielnie stosować leki ułatwiające postawienie właściwej diagnozy.

Dodatkowym zadaniem optometrysty jest prowadzenie dokumentacji poszczególnych pacjentów, zawierającej specyfikację zalecanych pomocy optycznych.

Optometrysta w swojej pracy posługuje się bardzo specjalistycznym sprzętem diagnostycznym. Podstawowym narzędziem jakiego używa jest foropter czyli wysokiej jakości urządzenie do badania wad wzroku oraz dobierania szkieł okularowych. Aparat ten dzięki wysokiej jakości soczewkom sferycznym, cylindrycznym oraz pryzmatycznym umożliwia wykonanie szerokiego zakresu badań.

Badanie refrakcji czyli wad wzroku może być wykonane metodą subiektywną przy pomocy właśnie foroptera, ale też metodą obiektywną, komputerowo, przy użyciu autorefraktometru czy autokeratorefraktometru, który posiada dodatkowo funkcję keratometrii do pomiaru krzywizny rogówki.

Do jego narzędzi pracy należą też między innymi:

- dioptriomierz pozwalający na dokładny i szybki pomiar szkieł okularowych, szkieł kontaktowych, pryzmatycznych; urządzenie to automatycznie wykrywa także szkła progresywne;

- oftalmoskop czyli urządzenie wyposażone w system optyczny pozwalający na wgląd w niezakroplone źrenice;

- oftalmometr stosowany do oznaczania krzywizny powierzchni załamujących oka na podstawie odbitej od nich wiązki światła, mający duże znaczenie w wykrywaniu astygmatyzmu;

- topograf czyli urządzenie służące do pomiaru wad refrakcji jak i wykonywania mapy rogówki; badanie to jest bardzo pomocne między innymi przy doborze soczewek kontaktowych korygujących duży astygmatyzm;

- rzutniki optotypów; urządzenia te posiadają szeroki wybór różnych testów, między innymi: stereoskopowych, zeza utajonego, astygmatyzmu, testów: czerwono-zielonych i polaryzacji, jak również testów literowych, cyfr, liter E, kolorowych, obrazków dla dzieci i pierścieni Landolta;

- kasety szkieł i oprawek próbnych.

Aktualnie prowadzone są prace legislacyjne pozwalające uznać zawód optometrysty za zawód medyczny.